

Екологично сдружение „За Земята“ подкрепя икономическите и законодателни мерки, които целят ограничаването на употребата на полиетиленови торбички за еднократна употреба.

За да бъдат те максимално ефективни, препоръчваме следното:

- да са въведат (диференцирани) ограничаващи мерки спрямо всички торбички за еднократна употреба, включително хартиени и биоразградими;
- таксуването на торбичките за еднократна употреба да става на мястото на покупката от крайния потребител – за да се избегне сегашната масова практика на търговците, които не таксуват пълната или никаква такса за торбичките, а разпределят разходите си върху цените на стоките, които предлагат;
- стойността на таксата, платена за торбичките да се изписва отделно на касовите бележки, фактурите, фискалните бонове и пр. документи, които търговците издават на клиентите;
- събраните от таксата средства да влизат в специален фонд, посветен на предотвратяването на образуването на отпадъци от опаковки за еднократна употреба, който се управлява по прозрачен начин и дава редовни обществено достъпни отчети за постигнатите резултати;
- при постигане на максимална ефективност на мярката таксуване – т.е. при спадане и на абсолютното потребление, и на приходите от таксата, да се въведе пълна забрана на полиетиленовите торбички за еднократна употреба – като национална или местна инициатива по общини.

„За Земята“ също така препоръчва въвеждането на сериозни законодателни и икономически мерки за намаляване на масово разпространените изделия за еднократна употреба, най-вече пластмасовите такива.

На първо място стои въвеждането на депозитни системи за опаковките за напитки, което ще доведе до спад на количеството отпадъци и съответно разходите за управлението им, както и до повишаване на ресурсната ефективност на националната икономика.

Причините, поради които подкрепяме мерките за ограничаване на еднократните торбички са:

1. Качества: Пълното разграждане на тези торбички става изключително бавно - до

1000 години, което ги поставя на челното място сред масово разпространените отпадъци след стъклото. Това означава, че от масовото им навлизане в употреба до днес, все още не сме свидетели на напълно разложена полиетиленова торбичка. При разлагането си материалът на торбичките в действителност не се биоразгражда, а под влиянието на ултравиолетовите лъчи се разпада на микроскопични части, които лесно навлизат в хранителната верига, а оттам и в човешкия организъм, където могат да причинят сериозни здравни проблеми.

2. Количество: Ежегодно по света се използват до 1 трилион полиетиленови торбички, което се равнява на 1 милион всяка минута. Средностатистическият полезен живот на една полиетиленова торбичка трае 12 минути, след които тя се превръща в ненужен отпадък. В Европейския съюз годишно се употребяват 800 000 тона полиетиленови торбички за еднократна употреба, или 191 на глава от населението, но от тях се рециклират едва 6%. Останалото количество приключва в най-добрия случай на сметищата, където често създава проблеми като запушва колекторните тръби за инфилтрат (вредните отпадни води от отпадъците), или замърсява околната среда не само в градовете, но и на отдалечени места в природата. Лекотата на полиетиленовите торбички позволява разпространението им надалеч - огромно количество отиват в световните морета и океани, където причиняват смъртта на над 100 000 морски животни годишно.

3. Суровини: Полиетиленовите торбички се произвеждат от невъзобновяеми и ограничени суровини – петрол и природен газ. Един тон торбички се равнява на 11 барела суров петрол. Петролът, необходим за производството на 9 полиетиленови торбички е достатъчен, за да задвижи автомобил за 1 километър. Въпрос на приоритети е за какво да бъдат използвани оставащите достъпни залежи на петрол.

4. Рециклиране: Полиетиленовите торбички са трудни за рециклиране в повечето стандартни съоръжения за рециклиране, където причиняват проблеми и щети на техниката, както и загуба на време за отстраняването им. Предвид тези трудности, както и настоящите обстоятелства в България, изчакването до момент, в който капацитетът за рециклиране на полиетиленовите торбички ще бъде достатъчен, е непрактично и нереалистично. Това предложение на Българска Асоциация „Полимери“ цели да отложи мерките за неопределно дълъг срок, през който обществените разходи за управление на отпадъците от полиетиленови торбички за еднократна употреба ще продължават да растат.

5. Законите: Според европейското и национално законодателство предпочитаният подход за управление на отпадъците е предотвратяването им. Създаването на условия за избягване на полиетиленовите торбички за еднократна употреба е едно добро начало за България в прилагането на практика на принципите, заложи в Рамковата директива за отпадъците и Закона за управление на отпадъците.

6. Алтернативата: Съществуват много варианти на торбички за многократна употреба. Една памучна торбичка превъзхожда полиетиленовата торбичка, при положение че се използва минимум между 3 месеца и една година. В действителност, животът на

памучната торбичка е многократно по-дълъг. Използването на (платнена) торбичка за многократно употреба спестява средно 6 еднократни полиетиленови торбички, 24 на месец, 288 на човек всяка година. Това спестява не само невъзобновяеми суровини, но предотвратява замърсяването, свързано с производството на еднократни полиетиленови торбички, и спестява от парите на данъкоплатците, необходими за сметосъбиране, сметоизвозване, депониране и почистване на обществените места от разпилените еднократни торбички.